

Wijkmarkten

Quick-scan 2004

afdeling Onderzoek en Statistiek
gemeente Nijmegen
Jenny Zonneveld
september 2004

Inhoudsopgave

1	<u>Inleiding</u>	3
2	<u>Functioneren wijkmarkten in commercieel opzicht</u>	5
2.1	Ontwikkeling in omvang van de wijkmarkten	5
2.2	Branchering op wijkmarkten	6
2.3	Ervaringen kooplieden	7
2.4	Draagvlakanalyse	8
3	<u>Bijdrage wijkmarkten aan het voorzieningenniveau van buurten</u>	11
3.1	Vullen wijkmarkten en wijkwinkelcentra elkaar aan?	11
3.2	Ervaringen van winkeliers	12
4	<u>Bijdrage wijkmarkten aan sociaal functioneren van buurten</u>	13
5	<u>Samenvattend schema</u>	15

1 Inleiding

In Nijmegen bestaan vier wijkmarkten: Meijhorst, Leuvensbroek, Hatert en Hees (feitelijk Heseveld). Het idee bestaat al jarenlang dat minstens een deel van deze wijkmarkten niet goed bezocht wordt, niet goed functioneert.

Een wijkmarkt levert de gemeente geld op: de kooplui betalen marktgeld.

Daartegenover staat dat een markt de gemeente ook geld kost: er moet toezicht gehouden worden, na afloop van de markt moet het marktterrein gereinigd worden etc. De financiële opbrengsten van de Nijmeegse wijkmarkten wegen niet op tegen de kosten die de markten met zich meebrengen. Zie daarvoor de notitie van Bureau Vergunningen.

Dit feit, gecombineerd met het mogelijk slecht functioneren van de wijkmarkten, is voor het College van Burgemeester en Wethouders aanleiding hun visie op de wijkmarkten te heroverwegen¹. Daarvoor willen zij, naast directe financiële informatie, ook andere gegevens over de wijkmarkten hebben:

1. Klopt het beeld dat de wijkmarkten niet goed functioneren, hoe lopen de markten in commercieel opzicht?
2. Welke bijdrage leveren de wijkmarkten op het gebied van voorzieningen?
3. Welke bijdrage leveren de wijkmarkten op sociaal gebied?

De afdeling Onderzoek en Statistiek heeft deze vragen in een “quick scan” zo goed mogelijk beantwoord. Het was niet de bedoeling daarvoor een diepgaand onderzoek uit te voeren, maar te werken met aanwezig materiaal en beperkte aanvullende activiteiten. Daarbij zijn de volgende deelvragen onderscheiden:

Hoe functioneren de wijkmarkten in commercieel opzicht?

- Hoe is het verloop van kramen op de wijkmarkten?
- Hoe zijn de ervaringen van kooplieden op de Nijmeegse wijkmarkten?
- Hoe is de branchering op de wijkmarkten, past die bij een wijkmarkt?
- Hoe zit het met het draagvlak van de markten, hoeveel en wat voor mensen wonen er in het verzorgingsgebied?

Welke bijdrage leveren de wijkmarkten op het gebied van voorzieningen?

- Vullen aanbod op de wijkmarkt en in wijkwinkelcentra elkaar aan?
- Hoe zijn de ervaringen van winkeliers uit de wijk met de markt?

Welke bijdrage leveren de wijkmarkten op sociaal gebied?

- Wat voor soort bijdrage een markt op sociaal gebied levert is wel benoembaar, maar zonder bevolkingsonderzoek, wat buiten het bereik van deze quick-scan valt, niet te kwantificeren
- Kan in zijn algemeenheid aangegeven worden of de mensen in de verzorgingsgebieden van de wijkmarkten echte “marktbezoekers” zijn of niet?

¹ Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie Raghoe (De markt, het centrum van de wijk).

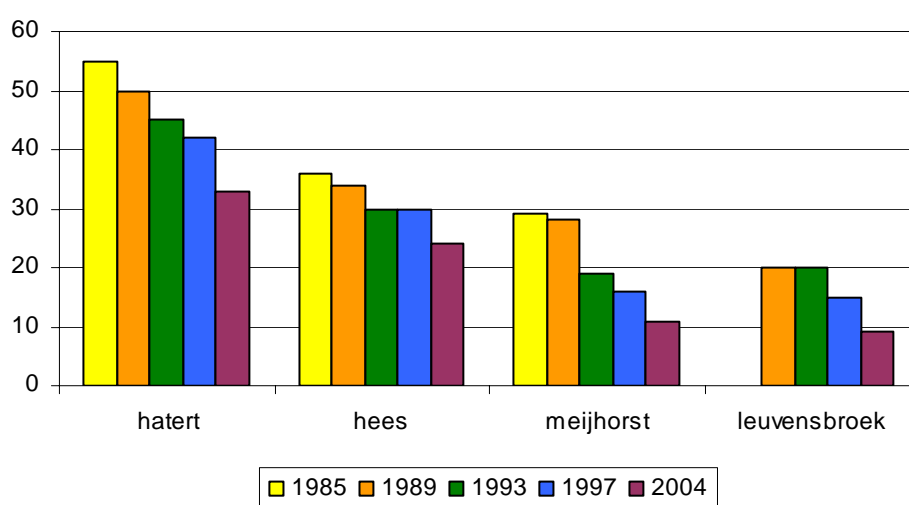
In het laatste hoofdstuk worden de resultaten van de quick-scan samengevat in een schema.

2 Functioneren wijkmarkten in commercieel opzicht

2.1 Ontwikkeling in omvang van de wijkmarkten

De omvang van markten kun je op twee manieren uitdrukken: door te kijken naar het aantal kramen² of door de kijken naar het aantal verkoopmeters. Minder, maar grotere kramen kunnen een vergelijkbaar aanbod verzorgen als meer kleinere kramen.

Voor alle vier de wijkmarkten geldt dat het aantal kramen al jarenlang terugloopt.

Figuur 1 Aantal kramen op de Nijmeegse wijkmarkten, 1985-2004

De terugloop in verkoopmeters was iets minder, maar ook aanzienlijk. In Figuur 2 worden alle cijfers op een rijtje gezet. Dat leidt per markt tot het volgende beeld:

In *Hatert* is de wijkmarkt de afgelopen 20 jaar van 55 naar 33 kramen teruggelopen. Het aantal verkoopmeters bleef daarbij de eerste 10 jaar nog redelijk op peil maar daalt de laatste 10 jaar toch ook. In verkoopmeters uitgedrukt is de markt nu een kwart kleiner dan in 1985.

De markt in *Hees* telt nu nog 24 kramen, in 1985 waren dat er 36. Lange tijd, tot 1997 had het aantal verkoopmeters daaronder niet te leiden. Sindsdien zit daar echter ook een daling in, hoewel die minder groot is dan de daling van het aantal kramen.

De wijkmarkt *Meijhorst* is heel sterk in omvang teruggelopen. Van 29 kramen in 1985 naar nog maar 11 in 2004. De terugloop in verkoopmeters is hiermee gelijk opgegaan. De wijkmarkt *Leuvenbroek* is pas in aan het eind van de jaren '80 gestart. Van de 20 kramen die er toen waren zijn er nu nog 9 over. Het aantal verkoopmeters is in vergelijkbare mate teruggelopen

² we bedoelen hier met kraam een "verkopende eenheid". Een kraam (de verkopende eenheid) kan meerdere verkooptafels (die ook wel eens kramen genoemd worden) beslaan.

		kramen				
		1985	1989	1993	1997	2004
hatert	abs.	55	50	45	42	33
	index	100	91	82	76	60
hees	abs.	36	34	30	30	24
	index	100	94	83	83	67
meijhorst	abs.	29	28	19	16	11
	index	100	97	66	55	38
leuvensbroek	abs.		20	20	15	9
	index		100	100	75	45
		meters				
hatert	abs.	472	449	429	403	346
	index	100	95	91	85	73
hees	abs.	294	292	300	289	236
	index	100	99	102	98	80
meijhorst	abs.	235	231	166	141	98
	index	100	98	71	60	42
leuvensbroek	abs.		148	157	129	70
	index		100	106	87	47

Figuur 2 Ontwikkeling omvang markten, in kramen en meters, absoluut en index (1985 = 100)

2.2 Branchering op wijkmarkten

Over het algemeen verkoopt zo'n 60-70% van de kramen op de Nijmeegse wijkmarkten agf (aardappelen, groente, fruit) of andere levensmiddelen. Het accent op food is het sterkst in Meijhorst. De wijkmarkt van Hees is juist wat meer of de non-food georiënteerd. De samenstelling van het aanbod heeft sinds 1997 geen grote wijzigingen ondergaan.

	Hatert		Hees		Leuvensbroek		Meijhorst	
	1997	2004	1997	2004	1997	2004	1997	2004
agf	30%	30%	23%	17%	20%	11%	38%	27%
overig food	23%	30%	30%	29%	40%	56%	38%	45%
bloemen	7%	9%	10%	13%	7%	11%	13%	9%
kleding volw.	5%	9%	10%	17%	7%	11%	6%	9%
overig textiel	16%	12%	13%	17%	13%	0%	0%	0%
overig	19%	9%	13%	8%	13%	11%	6%	9%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
kramen	43	33	30	24	15	9	16	11

Figuur 3 Branchering op Nijmeegse wijkmarkten

In het wijkmarktonderzoek van 1997 is bekeken, op basis van een draagvlakanalyse en een advies van de Centrale Vereniging van Ambulante Handel, of de branchering adequaat was. De conclusie daaruit toen was dat de branchering redelijk aansloot bij het ideaalplaatje. Wanneer daar behoefte aan is kan ook nu bekeken worden of de huidige branchering voldoet. Daarvoor is echter wel wat extra tijd nodig. Daarbij laat

Bureau Vergunningen echter aantekenen dat, wanneer zou blijken dat aanvulling van een wijkmarkt in een bepaalde branche gewenst zou zijn, het erg moeilijk is om nieuwe marktcooplui te werven.

2.3 Ervaringen kooplieden

In het kader van deze Quick-scan Wijkmarkten paste geen brede meningpeiling van de marktcoopliden. We hebben gezocht naar één persoon, die toch een overkoepelend beeld van de Nijmeegse wijkmarkten kan geven. We hebben daarvoor gesproken met een Nijmeegse marktkoopman, die op drie van de vier Nijmeegse wijkmarkten staat en lid is van de marktadviesgroep. Zowel over het functioneren van wijkmarkten in het algemeen als over de vier wijkmarkten specifiek heeft hij zijn mening gegeven, die hieronder verwoord wordt.

Algemeen

De toekomst van (wijk)markten is somber, de markten hebben het moeilijk. Dat geldt trouwens voor de detailhandel in het algemeen, sinds de invoering van de euro gaan de zaken achteruit.

Daar komt bij dat de markten verpauperen, het uiterlijk wordt steeds minder. Zo bestond er in de tijd van Migo een subsidieregeling om alle kramen van dezelfde zeilen te voorzien, waardoor de markt meer als een eenheid overkwam. Maar ook marktcooplui zelf dragen bij aan de achteruitgang: sommige kramen zien er niet goed uit, soms wordt te vroeg opgebroken. Dit is wordt ook mogelijk/in de hand gewerkt doordat de functie van de marktmeester is veranderd. Vroeger gaf Bureau Vergunningen de vergunningen uit en zorgde ook, door de marktmeesters, voor het toezicht op het naleven van de vergunningen. Deze taken zijn nu gescheiden en het toezicht wordt uitgevoerd door Bureau Toezicht. Daar wordt deze taak over te veel mensen gespreid en zijn ze nog te onervaren waardoor er geen goed toezicht gehouden wordt.

Ook de animo onder kooplieden om de markten te promoten lijkt terug te lopen. Er zijn soms wel budgetten/potjes om iets te doen aan acties of reclame maar er komen geen initiatieven.

Het kosten voor de marktcoopliden op de Nijmeegse markten zijn niet hoog: de marktgeden (betaald aan de gemeente) zijn, vergeleken met andere gemeenten zeker niet boven gemiddeld, het kraamgeld (betaald aan het particuliere bedrijf dat de kramen opbouwt) is laag.

Hatert

Dit is de beste van de Nijmeegse wijkmarkten, maar ook hier zijn problemen. De laatste twee jaar liep ook deze markt terug, maar recent lijkt de markt weer iets aan te trekken. Je kunt dus spreken van een wisselvallige situatie.

De markt is relatief groot, in een grote wijk, en dat is ook het sterke punt.

De contacten met het winkelcentrum en de winkeliers zijn beperkt.

Hees

De markt in Hees loopt van de Nijmeegse wijkmarkten het sterkste terug. De markten in Meijhorst en Leuvenbroek waren al niet veel, die van Hatert houdt beter stand. Je merkt die achteruitgang zowel aan het teruglopen van de bezoekersaantallen als aan het afhaken van kooplieden.

De sloop van Wolfskuil was duidelijk te merken in het marktbezoek, Blijkbaar woonden daar veel mensen die naar deze wijkmarkt kwamen.

Contacten met het winkelcentrum zijn er niet. De straat die tussen het plein en de winkels ligt is toch een barrière en de afstand is net te groot.

Meijhorst

Meijhorst is de slechtste van de Nijmeegse wijkmarkten. Er komen geen nieuwe kooplieden meer bij, het aantal kramen neemt af, en per kraam worden ook steeds minder personeelsleden ingezet, het is een aflopende zaak.

Meijhorst is een echte "ouderenmarkt", 80% van de bezoekers is er oud. Het aantal klanten loopt nog steeds terug, het is vooral een clubje vaste bezoekers uit de wijk dat nog naar de markt komt.

Voor bewoners van de Meijberg is de markt een uitje, die kopen bij meerdere kramen kleinigheden. De "Antilliaanse wijk" vlak bij de markt levert juist weinig klandizie op. De bewoners daarvan komen weinig naar de markt.

Het uiterlijk van de markt is niet aantrekkelijk: de kraam die het eerste in het gezicht komt ziet er slecht uit en de opstelling van de kramen is niet gelukkig. Die opstelling zou best anders kunnen.

De contacten met het winkelcentrum zijn redelijk. Dat ligt ook aan de persoon van de grootste ondernemer (Nico de Boer) die wel contact zoekt en in is om iets te ondernemen. Er zijn ook wel gemeenschappelijke acties geweest maar dat is al weer jaren geleden.

Leuvenbroek

De bezoekers van de wijkmarkt in Leuvenbroek zijn overwegend jong: 80% jonge mensen. Voor hen speelt het gezelligheidsaspect veel minder dan voor ouderen.

Het aanbod op de markt wordt steeds minder en de markt is erg klein.

Positieve punten voor deze markt zijn de ligging bij de school en de parkeer-mogelijkheden.

Ouders die kinderen naar school brengen of ophalen combineren dat vaak met een bezoek aan de markt. Je kunt er redelijk, gratis en dichtbij parkeren zodat dit winkelcentrum/ deze markt aantrekkelijk is voor mensen die dat belangrijk vinden. Daardoor zie je hier ook wel bezoekers uit Dukenburg of zelfs uit de Benedenstad.

2.4 Draagvlakanalyse

Hoe meer klanten, hoe betere kansen voor het goed functioneren van een wijkmarkt. Daarom kijken we in deze paragraaf naar het aantal potentiële klanten, het draagvlak van de verschillende wijkmarkten. Daarbij is van belang hoeveel mensen en huishoudens er in het verzorgingsgebied van een markt wonen, maar ook om wat voor soort mensen dat gaan. Niet alle mensen zijn even enthousiaste marktbezoekers. Over het algemeen geldt dat ouderen (maar ook weer niet te oud), mensen met een allochtone achtergrond en mensen met een laag inkomen meer dan gemiddeld op de markt komen. Jonge huishoudens, gezinnen en mensen met een baan komen juist minder dan gemiddeld op de markt.

Het verzorgingsgebied van een wijkmarkt is vrij beperkt. We gaan er vanuit dat het kerngebied globaal binnen een straal van zo'n 600 meter van de marktlocatie ligt (de aanwezigheid van barrières als spoorlijnen en grote verkeerswegen kan een rol spelen).

Van daarbuiten komen natuurlijk ook wel klanten, maar de belangrijkste voedingsbodem ligt toch dichtbij de marktplaats.

Tot het kernverzorgingsgebied van de Nijmeegse wijkmarkten zijn de volgende gebieden gerekend.

Meijhorst: bijna de hele wijk Meijhorst (met uitzondering van het noordwestelijke deel), het noordelijke deel van de Aldenhof en de flats rond de 65/66^e straat in Malvert.

Leuvenbroek: bijna de hele wijk 't Broek (met uitzondering van het voorste deel van de Hegdambroek), en de Zellersacker en een deel van de Hillekensacker.

Hees: de wijk Heseveld ten noorden van de Graafseweg en de het gedeelte van de wijk Hees rond de Florence Nightingalestraat.

Hatert: bijna de hele wijk Hatert.

	aantal huish	aantal personen	% 55-74	% Turks/Marok.	% werkend	% lage ink.
kern meijhorst	1900	4400	21%	10%	41%	35%
kern leuvenbr	1800	4900	10%	3%	54%	22%
kern hees	2350	5000	18%	10%	48%	25%
kern hatert	4100	8500	18%	11%	36%	29%
stadsgemiddelde			17%	5%	52%	23%

Figuur 4 Verzorgingsgebied Nijmeegse wijkmarkten

In het verzorgingsgebied van de wijkmarkt Hatert wonen veel meer huishoudens en mensen dan in de verzorgingsgebieden van de overige wijkmarkten. Wijkmarkt Hees heeft iets meer huishoudens in het kerngebied dan de wijkmarkten in Meijhorst en Leuvenbroek.

Verder valt op dat de samenstelling van de bevolking in het kerngebied van de wijkmarkt Leuvenbroek ongunstig voor marktbezoek is: weinig ouderen, weinig allochtonen, weinig huishoudens met een laag inkomen en juist veel mensen met een baan.

De andere drie verzorgingsgebieden ontlopen elkaar niet zoveel. Ze scoren allemaal hoger dan het stadsgemiddelde op de voor marktbezoek relevante kenmerken.

Belangrijkste verschil is dat in Meijhorst en in Hatert nog wat meer mensen/huishoudens met een laag inkomen en zonder werk wonen.

3 Bijdrage wijkmarkten aan het voorzieningenniveau van buurten

3.1 Vullen wijkmarkten en wijkwinkelcentra elkaar aan?

De Nijmeegse wijkmarkten worden gehouden bij buurtwinkelcentra. Tussen de wijkwinkelcentra en de wijkmarkten kunnen op verschillende manieren relaties bestaan:

- een positie bij een goed functionerend winkelcentrum is gunstig voor het rendement van een markt
- op een markt kan koopwaar aangeboden die in het vaste winkelcentrum niet verkrijgbaar is omdat het draagvlak om deze artikelen dagelijks aan te bieden in de buurt niet groot genoeg is.

	winkels	winkeloppervlak	dagelijkse art.	leegstand
Meijhorst	18	1280	867	171
Leuvenbroek	9	1430	1430	--
Molenweg-zuid	18	1489	970	157
Hatert	26	4260	2597	--

Figuur 5 Kenmerken wijkwinkelcentra waar wijkmarkten zijn

Het buurtwinkelcentrum *Meijhorst* is een van de drie Dukenburgse wijkwinkelcentra. Geen van deze winkelcentra floreert echt en er is een plan het aantal centra tot 2 terug te brengen. In afwachting daarvan is er de afgelopen jaren weinig gebeurd in het winkelcentrum Meijhorst. Wanneer het winkelcentrum Malvert wordt opgeheven geeft dat nieuwe mogelijkheden voor Meijhorst.

De stedenbouwkundige opzet van het winkelcentrum Meijhorst is erg gesloten. Veel winkels zijn tamelijk klein. Er is een supermarkt maar verder een beperkt aanbod aan dagelijkse artikelen.

Door het beperkte aantal verswinkels in het wijkwinkelcentrum zou de markt wel degelijk een aanvullende functie kunnen hebben. Door de gesloten bouwwijze van het winkelcentrum is er echter weinig verbinding tussen het winkelcentrum en de wijkmarkt.

Het winkelcentrum *Leuvenbroek* is het enige echte buurtwinkelcentrum in Lindenholt. Het functioneert goed. Er is een heel compleet aanbod aan dagelijkse artikelen: een goede supermarkt, speciaalzaken (bakker, groenteboer, slager), een Kruidvat. Gezien de breedte van het aanbod lijkt op het eerste oog de aanvullende functie van de markt beperkt. Voor sommige kramen (poelier, kaas, vis) is er echter zeker wel sprake van aanvullend aanbod.

De wijkmarkt Hees wordt gehouden bij het winkelcentrum *Molenweg-zuid*. Dit is een tamelijk klein buurtwinkelcentrum met enige leegstand. Er is een buurtsuper die de afgelopen jaren wel vergroot is en er goed uit zien maar naar de actuele normen aan de kleine kant is. Verder is er maar een heel beperkt aanbod van verse artikelen.

Het winkelcentrum is niet ideaal: te veel te kleine winkels, moeizaam parkeren, matige uitstraling.

Gezien het beperkte vers aanbod in het winkelcentrum kan de markt een aanvullende functie hebben.

Het buurtwinkelcentrum *Hatert* is een van de grotere wijkwinkelcentra in Nijmegen. Het centrum is de laatste jaren flink vooruitgegaan. Het is grondig opgeknapt. Ook lijkt het centrum te profiteren van een groep nieuwe consumenten in de omgeving (sportpark Grootstal, Jonkerbosch) die niet duidelijk ergens thuishoort en zich spreidt over verschillende verzorgingscentra.

Er is een discountsupermarkt, naast een gewone supermarkt. Dit maakt dit winkelcentrum ook aantrekkelijk voor vers-speciaalzaken (bezoek aan discountsuper wordt vaak gecombineerd met bezoek aan speciaalzaken). Ook de combinatie discountsupermarkt- wijkmarkt is aantrekkelijk voor consumenten. Verder lijkt, door het brede aanbod in het winkelcentrum Hatert, de aanvullende functie van de warenmarkt niet zo groot.

3.2 Ervaringen van winkeliers

We hebben de winkeliers in de vier buurtwinkelcentra gevraagd naar hun ervaringen met en oordeel over de wijkmarkten.

In *Meijhorst* (C1000) is men negatief over de wijkmarkt. De markt wordt noch als aanvulling, noch als concurrent gezien. Het assortiment vindt men te eenzijdig, de fysieke opstelling van de kramen is niet uitnodigend, het beslag op de parkeerruimte is groot. In plaats van een publiekstrekker is de markt eerder een hinderende factor. Omdat de bezoekers niet kunnen parkeren is het in het winkelcentrum op vrijdagochtend tijdens de markt juist rustiger dan normaal. In het verleden trok de markt wel extra-bezoekers en bracht het ook levendigheid en gezelligheid. Op het moment is daar echter geen sprake van.

Het oordeel in *Leuvenbroek* (C1000) is gematigd positief. De kramen met bloemen, kleding en kaas beschouwd men als een aanvulling op het eigen assortiment. Bovendien trekt de markt wel wat extra bezoekers. Wel is de grootte van de markt op het randje. Als alle kramen bezet zijn dan maakt de markt een gezellige indruk. Is dat niet het geval (b.v. in vakantietijd) gaat de functie van de markt een beetje verloren. Als minpunt noemt men dat de markt nogal wat zwerfvuil met zich mee brengt.

De winkeliers aan de *Molenweg-zuid* (COOP) zijn niet enthousiast over de wijkmarkt. Het aanbod op de markt vinden ze niet anders dan in de winkels van het centrum te krijgen is en ook niet goedkoper. Gezelligheid voor het winkelcentrum levert de markt niet op. Daarvoor is de markt net te ver weg, aan de overkant van een tamelijk grote verkeersweg. Naar hun idee trekt de markt geen extra bezoekers naar het winkelcentrum.

Anderzijds ervaart men echter ook geen overlast van de markt.

In *Hatert* (Edah) overheersen positieve beelden. De markt is een aanvulling op het winkelcentrum en trekt extra bezoekers aan, mensen van buiten de wijk komen anders weinig in het winkelcentrum, op marktdagen wel. Anderzijds blijven grote klanten op marktdagen juist weg (parkeerproblemen).

De markt geeft gezelligheid en levendigheid aan het winkelcentrum en de wijk. Als kanttekening noemt men dat de markt steeds gewoner, professioneler en zakelijker wordt. De charme van de markt, en het onderscheid met de reguliere detailhandel, wordt daardoor minder.

4 Bijdrage wijkmarkten aan sociaal functioneren van buurten

Een wijkmarkt kan in een buurt gezelligheid geven, levendigheid, een plek zijn waar buurtbewoners elkaar ontmoeten. Daarvoor moet een markt wel een aantrekkelijke indruk maken: voldoende groot zijn en een verzorgd uiterlijk hebben

Of de wijkmarkten in praktijk ook een functie op sociaal gebied hebben is niet goed te zeggen zonder de mening van de wijkbewoners te kennen: hoeveel komen er naar de wijkmarkt, hoe waarderen zij de wijkmarkt, hoe belangrijk vinden zij de wijkmarkt in verhouding tot andere voorzieningen/gebeurtenissen/instellingen die het sociale leven in de buurt ondersteunen. Hiervoor is een bevolkingsonderzoek nodig dat buiten het bereik van deze quick-scan valt.

Zonder zo'n onderzoek kunnen we de bijdrage van de wijkmarkten aan het sociaal functioneren van buurten slechts zijdelings benaderen:

- Horen bewoners van het verzorgingsgebied veel tot de "echte marktbezoekers"? Als dat zo is heeft een wijkmarkt in zo'n gebied een grotere sociale functie dan in een wijk waar dat niet het geval is.
- Door winkeliers en marktkooplui zijn opmerkingen gemaakt over de sociale functie van de wijkmarkten. Het gaat daarbij echter om individuele meningen.

Zijn bewoners echte marktbezoekers?

Deze vraag vertoont veel overeenkomsten met die naar het draagvlak van wijkmarkten (zie paragraaf 2.4). Immers, veel marktbezoekers onder omwonenden zorgt zowel voor een beter draagvlak, als voor een belangrijker rol van de markt voor de bewoners. De conclusie in die paragraaf luidde dat Leuvensbroek een weinig marktgeoriënteerde bevolking heeft: veel jongere mensen, veel mensen die buitenhuis werken, hogere inkomens. Bezoek aan een wijkmarkt, overdag op een door de weekse dag, past minder goed in hun levensstijl.

Voor de wijkmarkten van Hees, en vooral Meijhorst en Hatert geldt dat daar meer marktgeoriënteerde mensen (ouderen, lagere inkomens, etnische groepen) wonen. Hierdoor zal de sociale functie van de markt in Leuvensbroek het kleinst zijn.

Meningen

De winkeliers uit Hatert zien wel een sociale functie van de markt: het is gezellig, je ziet regelmatig groepjes buurtbewoners staan te praten.

Volgens de marktkooplieden heeft de markt in Meijhorst een vaste klantenkring die van gezicht bekend is. Daarbinnen vormen de bewoners van de Meiberg een herkenbare groep. Voor hen is de markt een uitje, als ze nog naar buiten kunnen komen ze zeker. Vanuit de winkeliers wordt juist opgemerkt dat deze markt in het verleden wel levendigheid en gezelligheid bracht maar dat dat nu niet meer het geval is.

Voor de bezoekers van de markt in Leuvensbroek is volgens de marktkooplieden het gezelligheidsaspect niet erg belangrijk.

5 Samenvattend schema

	Hatert	Hees	Meijhorst	Leuvensbroek
<i>commercieel/bedrijfseconomisch</i> omvang markt	+ + tamelijk grote markt - in omvang afnemend	+ redelijke omvang markt - in omvang afnemend	- kleine markt -- sterk afgenomen in omvang	- kleine markt -- sterk afgenomen in omvang
samenstelling/branchering waardering kooplieden	0 weinig veranderd 0 in vergelijking de beste markt	0 weinig veranderd - loopt laatste tijd terug	0 weinig verandering -- onaantrekkelijk, aflopende zaak	0 weinig verandering - aanbod gaat achteruit, school en parkeren
draagvlak	+ + veel mensen + veel ouderen + veel allochtonen + veel niet-werkenden	+ veel ouderen + veel allochtonen + veel lage inkomens	- beperkt aantal mensen + veel ouderen + veel allochtonen	- veel werkenden - weinig ouderen - weinig ouderen - weinig allochtonen
<i>bijdrage wijkmarkten aan</i> <i>voorzieningenniveau</i> extra aanbod	0 aanbod is al breed	+ beperkt versaanbod in winkelcentrum dus aanbod markt is aanvullend	+ /0 er is behoefte aan aanvulling aanbod winkels maar marktaanbod is te eenzijdig	+ deel van markt vult aanbod winkels aan
wederzijdse versterking markt-winkels	+ markt trekt extra bezoekers	- weinig relatie winkels/markt	- door plaatsing markt geen fysieke relatie tussen winkels/markt	+ /0 markt trekt bezoek maar dreigt door kritische ondergrens te zakken
<i>bijdrage wijkmarkt op sociaal gebied</i>	+ bewoners horen tot marktgeoriënteerde groepen		+ bewoners horen tot marktgeoriënteerde groepen	- bewoners horen tot weinig marktgeoriënteerde groepen
<i>eindconclusie per wijkmarkt</i>	beste Nijmeegse wijkmarkt	't gaat, maar wordt minder	slechte markt, onaantrekkelijk uiterlijk	slechte markt, aanbod toch redelijk gewaardeerd, bewoners weinig gericht op markt
<i>eindconclusie alle wijkmarkten</i>	Wijkmarkten hebben het moeilijk, de economisch mindere tijden, die altijd positief waren voor de verkoop op de markt, hebben nu dat effect niet Markten zien er steeds slechter uit: uiterlijk kramen, uiterlijk aanbod, te vroeg inpakken. Is mede mogelijk door gebrekkig toezicht. Spirit lijkt eruit: geen animo bij marktkooplieden voor acties, inzet op de markt ook niet altijd optimaal			